O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TERMIZ DAVLAT MUHANDISLIK VA AGROTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

“RESPUBLIKA JANUBIDA GEOLOGIYA, KON-METALLURGIYA VA NEFT-GAZ SOHALARINING ISTIQBOLLARI”
« ПЕРСПЕКТИВЫ ГЕОЛОГИИ, ГОРНО-МЕТАЛЛУРГИЧЕСКОЙ И НЕФТЕГАЗОВОЙ ОТРАСЛЕЙ ЮГА РЕСПУБЛИКИ »
“PROSPECTS FOR GEOLOGY, MINING METALLURGICAL, AND OIL AND GAS INDUSTRIES IN THE SOUTH OF THE REPUBLIC”

MAVZUSIDAGI

XALQARO ILMIY VA ILMIY-TEXNIK ANJUMANI MATEREALLARI TO‘PLAMI

II – QISM







22 – 23 Noyabr

TERMIZ 2024

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

TERMIZ DAVLAT MUHANDISLIK VA AGROTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

“RESPUBLIKA JANUBIDA GEOLOGIYA, KON-METALLURGIYA VA NEFT-GAZ SOHALARINING ISTIQBOLLARI”

«ПЕРСПЕКТИВЫ ГЕОЛОГИИ, ГОРНО-МЕТАЛЛУРГИЧЕСКОЙ И НЕФТЕГАЗОВОЙ ОТРАСЛЕЙ ЮГА РЕСПУБЛИКИ»

“PROSPECTS FOR GEOLOGY, MINING METALLURGICAL, AND OIL AND GAS INDUSTRIES IN THE SOUTH OF THE REPUBLIC”

MAVZUSIDAGI
XALQARO ILMIY VA ILMIY-TEXNIK ANJUMANI

ПРЕДМЕТ МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНАЯ И НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND SCIENTIFIC-TECHNICAL CONFERENCE ON

II – QISM

22 – 23 Noyabr 2024 yil

“EZOZA-PRINT”
TERMIZ - 2024

Bazalt asosida issiqlik saqlovchi qurilish plitalarining tabiiy xom ashyo va zamonaviy yuqori sifatli komponentlardan ishlab chiqariladi. Mahsulot xavfsizligi gigiyenik sertifikatlar va atrof-muhit sertifikati bilan tasdiqlangan.

Zavodining eng yangi texnologik liniyasi ishlab chiqarish jarayonida zararli moddalar chiqindilarini minimallashtirishga, shuningdek ishlab chiqarishda ishlatiladigan chiqindi gazlar va suvning issiqligini yopiq siklda qayta ishlatishga imkon beradi.

Issiqlik saqlovchi plitasi binolarda issiqlikni saqlaydi, bu isitish uchun zarur bo‘lgan energiya manbalarini sezilarli darajada tejaydi. Umuman olganda, bu atmosferaga zararli gazlar chiqindilarini kamaytiradi va bu sayyoramiz iqlimiga antropogen ta’sirini kamaytirishga imkon beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

1. Shodmonov A. BAZALT TOSHI ASOSIDAGI ISSIQLIK SAQLOVCHI QURILISH PLITALARINING XOSSALARI //Центральноазиатский журнал образования и инноваций. – 2023. – Т. 2. – №. 10 Part 3. – С. 165-167.

2. Xudoyqulov, Alisher, Shoqosimov, Islom, Amirkulov, Shaxruz, Xudoyqulov, Bobur, Boymonov, Rufadjon BAZALT TOLASINI ISHLAB CHIQARISHDA XOM-ASHYONING YAROQLILIK DARAJASINI MOS FORMULALAR BILAN ANIQLASH // ORIENSS. 2021. №8. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/bazalt-tolasini-ishlab-chiqarishda-xom-ashyoning-yaroqlilik-darajasini-mos-formulalar-bilan-aniqlash.

3. https://yuz.uz/uz/news/bazalt-asosida-tayyorlanadigan-issiqlik-saqlovchi-qurilish-materiali-haqida-bilasizmi

4. https://srcyrl.ky-plastics.com/info/main-properties-of-basalt-fiber-for-asphalt-pa-35036146.html

BAZALT TOLASINING QO‘LLANILISH SOHALARI VA BETONNING MEXANIK XUSUSIYATLARIGA TA’SIRI

M.J. Abduvaliyeva t.f.f.d. dots. v.b. TerDMAU,
M.G‘. Yulchiyeva t.f.f.d. dots. v.b. TerDMAU,
E.M. Abdunazarov TerDMAU magistri,
E.P.Tulayev TerDMAU talabasi,
O.Z. Zoirova TerDMAU talabasi.
+998990484722 muqaddamabduvaliyeva@gmail.com,

Texnik va iqtisodiy ko‘rsatkichlariga ko‘ra beton va temirbeton hozirgi kunda ham dunyo bo‘yicha konstruksion qurilish materiallari orasida yetakchi rolni egallab turibdi. Temir beton o‘zining noyob xossalari tufayli tannarxi qimmat bo‘lgan metallning o‘rnini egallab, XX asr materiali nomini oldi. Beton va temirbetonning keng miqyosda qo‘llanilishi qurilish texnologiyasida ham inqilobiy o‘zgarishlar qilishga imkon yaratdi, uzoq muddatga chidamli ulkan inshootlarni tiklashga imkoniyat yaratmoqda. Tadqiqotlarning ko‘rsatishicha temir beton XXI asrda ham temir beton yetakchilik rolini saqlab qoladi. Betonning boshqa materiallar bilan birgalikda ishlashi jiddiy muammo tug‘dirmaydi. Bunga birinchi navbatda armaturani misol keltirish mumkin. Ko‘plab rivojlangan mamlakatlarda o‘tkazilayotgan tadqiqotlar natijasida metall armaturalar takomillashmoqda, ularning yangi turlari ustida

tadqiqotlar olib borilmoqda, lekin ularni korroziyadan himoya qilish muammosi to‘la hal qilingani yo‘q. Keyingi yillarda Yevropa mamlakatlarida nometall armatura ustida tadqiqotlar olib borilmoqda. Bunday armatura sifatida shisha, bazalt qo‘llanilayotgan bo‘lsada, ularni yanada takomillashtirishni davr talab qilmoqda.

Bazalt tolasi - ma’lum uzunlikdagi murakkab basalt tolasining maydalangan monofilamentlar ko‘rinishidagi bo‘lagi. Bazalt tolasi -bu tola bo‘lib, uning kiritilishi betonning kuchlanish kuchini oshiradi, sintetik tolalarga nisbatan bir qator afzalliklarga ega, chunki u insoniyatga ma’lum bo‘lgan eng kuchli mineral tolalardan biridir. Yetakchi mahalliy va xorijiy laboratoriyalarning keng qamrovli tadqiqotlari va xulosalari bazalt tolasiqurilish g‘oyasini butunlay o‘zgartirishga qodir ekanligini to‘liq ishonch bilan ta’kidlash uchun asos bo‘ladi.

Bazalt tolasining qo‘llanilish sohalari: Tola barcha turdagi gips va sement o‘zichiga olgan ohaklarda qo‘llanilishi kerak, bu yerda mikro-mustahkamlash zarur yoki kerakli bo‘lgan joylarda, shuningdek, siqilish yoriqlarining oldini olish, beton qoplamalar (tashqi va ichki) qurilishi uchun. Odatda betonda tolalar quyidagilar uchun ishlatiladi:

•ko‘pikli beton, gaz beton, polistirolli beton va boshqalar ishlab chiqarish;

•beton o‘z-o‘zidan tekislash pollari qurilmalari (hamsanoat, hammaishiy);

•sement-qumli polga ishlov berish uchun asboblar;

•og‘ir yuklarni ko‘taruvchi sanoat omborlarining pollarini o‘rnatish;

•gidrotexnik inshootlar (mayoqlar, qirg‘oq bo‘yidagi istehkomlar, ko‘priklar, to‘g‘onlar, suv omborlari, beton suv kanallari);

•ochiq maydonlar, avto turargohlar, qiyaliklarni mustahkamlash;

•temir konstruksiyalarning metal yuzalarini qoplash;

•betontaxtaplitalari;

•yong‘in xavfsizligi yuqori bo‘lgan inshootlarda;

•harbiy ob’ektlar;

•tunnel va kanallarni mustahkamlash;

•monolittuzilmalar;

•poydevorning beton plitalari;

•temir-beton qoziqlar;

•inshootlarni ta’mirlash va rekonstruksiya qilish;

•presslangan va quyma mahsulotlar;

•qurilish ohaklari, quruqaralashmalar va gips;

•quyma beton;

•bosilgan dekorativ beton;

•seysmik faollik kuchaygan joylar;

•yulka plitalari va boshqalar ishlab chiqarish;

•kichik me’moriy shakllarni beton yoki gipsdan quyish;

•avtomobilsozlik sanoati uchun ishqalanish materiallari;

•avtomobilsozlik sanoati uchun kompozit materiallar;

•issiqlik izolyatsiyasi va o‘tga chidamli materiallar uchun igna bilan teshilgan mato bo‘lmagan materiallar;

•bazalt plastmassa ishlab chiqarish.



1-rasm. Bazalt va shisha tolasi.

Yuqorida aytilganlarning barchasi shuni ko‘rsatadiki, hozirgi vaqtda qurilish sanoati bazalt-tolali temir-betondan nafaqat xorijiy, balki mahalliy fuqarolik, transport, gidrotexnika va qurilishning boshqa sohalarida faol foydalanilmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

1. Nuriddin o‘g‘li T. N. BAZALT FIBRASINING AYRIM XUSUSIYATLARI //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2023. – Т. 18. – №. 6. – С. 41-43.

2. Xudoyqulov, Alisher, Shoqosimov, Islom, Amirkulov, Shaxruz, Xudoyqulov, Bobur, Boymonov, Rufadjon BAZALT TOLASINI ISHLAB CHIQARISHDA XOM-ASHYONING YAROQLILIK DARAJASINI MOS FORMULALAR BILAN ANIQLASH // ORIENSS. 2021. №8. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/bazalt-tolasini-ishlab-chiqarishda-xom-ashyoning-yaroqlilik-darajasini-mos-formulalar-bilan-aniqlash.

3. Martazayev A., Muminov K., Mirzamakhmudov A. BAZALT, SHISHA VA ARALASH TOLALARNING BETONNING MEXANIK XUSUSIYATLARIGA TA'SIRI //PEDAGOG. – 2022. – Т. 5. – №. 6. – С. 76-84.

4. https://srcyrl.ky-plastics.com/info/main-properties-of-basalt-fiber-for-asphalt-pa-35036146.html

“RESPUBLIKA JANUBIDA GEOLOGIYA, KON – METALLURGIYA VA NEFT – GAZ SOHALARINING ISTIQBOLLARI” XALQARO ILMIY-TEXNIK ANJUMANI

MUNDARIJA

	III-SHO‘BA **RESPUBLIKA JANUBIDAGI GEOLOGIK, MINERALOGIK BOYLIKLAR VA ULARNING KELAJAKDAGI ISTIQBOLLARI.**	
1	***Author: Mohd Nazish Khan. G‘afforov Abdurashid Abdisalim o‘g‘li*** ***Ziyayev Fozil Choriyorovich .*** *Wind Energy Suitability Assessment in Middle Zarafshan Valley, Uzbekistan Using GIS-based Weighted Overlay*	*5*
2	***Карабаев Маматхан Садирович. Рахимов БахромТурсоатович. Кушиев Алибек Абдумурот угли.*** *Элементларнинг тарқалиш ореолларини статистик кўрсаткичларини таҳлил қилиш тамойиллари (Кулжуктов тоғлари)*	*6*
3	***Razikov Odil Taxirdjanovich[1], Turakulov Arslon Urolovich[2]*** *TAXTAQORACHA MARGANETS KONIDAGI MA’DANLI MINERALLAR TAVSIFI*	*9*
4	***Тойчиев Ходжиакбар Абдурасулович[1]. Абдуллаева Мухайёхон Акрамовна*** *О РОЛИ МАГНИТНОЙ ВОСПРИИМЧИВОСТИ ПОГРЕБЕННЫХ ПОЧВЕННЫХ ОБРАЗОВАНИЙ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ЛЕССОВЫХ РАЗРЕЗОВ*	*12*
5	***Смирнов Аркадий Николаевич. Каримова Фирдаус Сабировна*** *ПАЛЕОЗОЙСКИЕ РИФОВЫЕ КОМПЛЕКСЫ ЗАПАДНОГО УЗБЕКИСТАНА*	*14*
6	***Tolkun Djurayevich Mirahmedov, Mukhayyokhon Akramovna Abdullaeva*** *APPLICATION OF GIS IN HYDROGEOLOGICAL RESEARCH*	*18*
7	***О.Н. Бозоров Г.О. Хамракулова*** *Анализ показателей эффективности гтм в различных геолого-геофизических условиях и принятие решений По их выбору*	*21*
8	***Стельмах Анна Григорьевна,Федоров Юрий Александровичб Атакулова Мохинур Уткир қизи.*** *Букантау тоғларининг жануби-ғарбий Шохлари ҳудудидаги юқори бўр ётқизиқлари*	*23*
9	***Тойчиев Ходжиакбар Абдурасулович· Стельмах Анна Григорьевна*** *Голоценовые отложения аральского бассейна: литологическая характеристика и типизация*	*25*
10	***Jo‘rayev Mexroj Nurillayevich, Mirxodjayev Baxodir Ismailovich*** *Qattiq foydali qazilmalarni qazib olishda ekspluatatsion razvedka ishlari mohiyati.*	*28*
11	***Allamberdiyev Iskandar Sunnatulla o‘g‘li, Kamol Xakimov Jo‘rayevich, Ziyayev Fozil Choriyorovich.*** *Surxondaryo botiqlining zilzilalar katalogi asosida geodinamik modeli*	*32*
12	***X.K. Eshkabilov, L.B. Turdiqulov.****Po‘lat quvurlarda ichki korroziya-eroziya jarayonlari*	*36*
13	***Do‘sbekov To‘ychi Mengnorovich Mengnorov Quvonchbek To‘ychi o‘g‘li.*** *Geologik jarayonlarning umumiy tavsifi.*	*39*
15	***СОАТОВ НИЗОМИДДИН ТУРДИЕВИЧ.*** *Развитие мезозойских коры выветривания закрытого типа на территории узбекистана*	*42*
16	***Jurayev Fazliddin Ochilxonovich. Rabbimov Jaxongir Shodmonkulovich.*** ***Temirov Toxir Turg‘un o‘g‘li.*** *Og‘ir neft va bitum hosilalarining geokimyoviy tavsifi*	*44*
17	***Jurayev Fazliddin Ochilxonovich.Yusupov Shuxrat Komil o‘g‘li*** ***Umirzoqov Alimardon Toshpo‘lat o‘g‘li.*** *O‘rta osiyo sharqiy tog‘li xududlarida bitum va o‘ta qovushqoq neftlarni namoyonlarining tiplari bo‘yicha tarqalishi.*	*48*
18	***M.J. Abduvaliyeva E.M. Abdunazarov,O.Z. Zoirova E.P.Tulayev.*** *Bazalt asosida tayyorlanadigan issiqlik saqlovchi qurilish materiallari.*	*54*
19	***M.J. Abduvaliyeva, M.G‘. Yulchiyeva, E.M. Abdunazarov, E.P.Tulayev, O.Z. Zoirova*** *. Bazalt tolasining qo‘llanilish sohalari va betonning mexanik xususiyatlariga ta’siri*	*56*
20	***Рахмонов Санжарбек Бахтиёр угли[1] Махамматов Анзор Бобир угли[2]*** *Основные критерии рудообразования в горах мольгузар*	*59*
21	***Мусаева Нигора Абраровна.*** *Қулжуқтов ва аминзатов тоғлари палеоген ётқизиқларининг биофациал таҳлили*	*61*